

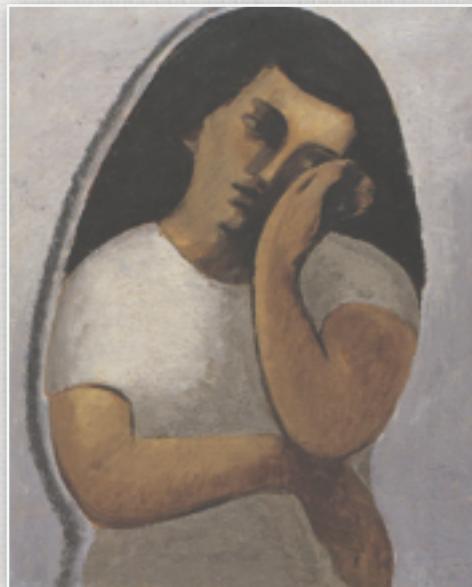
Ο Αδαμάντιος Διαμαντής

ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Έργα του καλλιτέχνη

Στο Καφενείο
Λάδι σε καμβά, 1941

Σκέψη
Λάδι σε καμβά, 1949

Ο Βιολάρης Θόδωρος
Λάδι σε καμβά, 1951

Λευκωσιάτικες Αυλές
Λάδι σε καμβά, 1952

Το Άσπρο Σπίτι
Λάδι σε καμβά, 1953

Οι Καβαλάρηδες
Λάδι σε καμβά, 1963

Η Ζωή του Καλλιτέχνη

Ο Αδαμάντιος Διαμαντής, γεννήθηκε και πέθανε στη Λευκωσία (1900-1994).

Ήταν από τους σημαντικότερους Κύπριους καλλιτέχνες και θεωρείται ο πατέρας της κυπριακής τέχνης.

Έργα του σήμερα υπάρχουν σε ιδιωτικές συλλογές, αλλά και σε πινακοθήκες της Λευκωσίας (Κρατική Πινακοθήκη, Λεβέντειο Πινακοθήκη και άλλού).

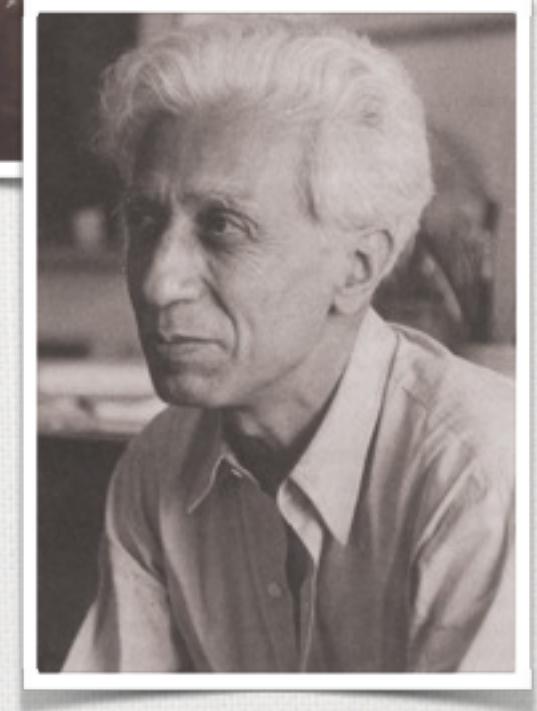
Σπούδασε ζωγραφική στο Λονδίνο. Στην αρχή στη Saint Martin's School of Art και στη συνέχεια στο Royal College of Art. Πήρε το πρώτο βραβείο σχεδίου του Κολλεγίου, που το μοιράστηκε με τον γνωστό καλλιτέχνη Henry Moore. Βραβεύτηκε επίγεις από όσο γνωρίζουμε: με το Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών και με το Αριστείο Γραμμάτων, Τεχνών και Επιστημών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τα έργα του ήταν εμπνευσμένα κυρίως από τη φύση και τους ανθρώπους της Κύπρου.

Επιστρέφοντας στην Κύπρο το 1926, έγινε καθηγητής τέχνης στο Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας.

Υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών και από το 1950 διετέλεσε διευθυντής του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης Κύπρου μέχρι τον θάνατό του.

Μετά τον θάνατό του, ο γιος του δώρισε τη βιβλιοθήκη του, που περιλάμβανε 1.200 βιβλία, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Ένα περιστατικό από τη ζωή του...

Η Ελένη Σ. Νικήτα στο βιβλίο της “Αδαμάντιος Διαμαντής. Η ζωή και το έργο του” αναφέρει χαρακτηριστικά για αυτήν τη μέρα της βράβευσής του από τη Saint Martin’s School of Art:

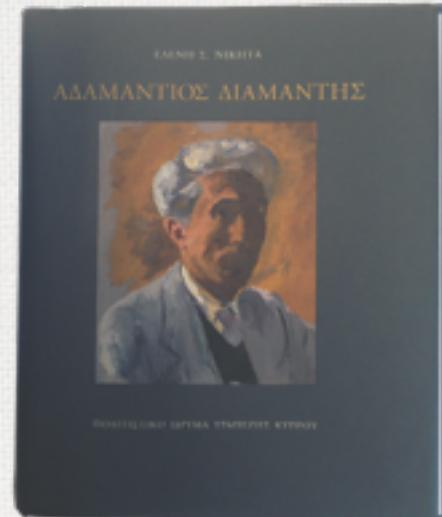
«Σύμφωνα με τις απαράθιτες παραδόσεις της Σχολής, εκείνοι που είχαν πετύχει στις τελικές εξετάσεις έπρεπε να παρελάσουν από τη Σχολή μέχρι την αίθουσα διαλέξεων που βρισκόταν στο Victoria and Albert Museum, όπου γινόταν η απονομή των διπλωμάτων και των βραβείων, φορώντας την παραδοσιακή ακαδημαϊκή τήβεννο.

Όσοι είχαν αποτύχει μαζί με τους φοιτητές των άλλων χρόνων μασκαρέυονταν και κρατώντας τύμπανα και άλλα κρουστά όργανα συνόδευαν τους πρώτους, κάνοντας αστεία. Ο Διαμαντής, που δεν είχε λεφτά για να προμηθευτεί την τήβεννο, ακολουθούσε μεταξύ των μασκαρέμενων.

Καθώς η πομπή περνούσε έξω από τα γραφεία των καθηγητών, άκουγε να τον φωνάζει η καθηγήτριά του της χαρακτικής, η οποία στεκόταν στην πόρτα του γραφείου της φορώντας το ακαδημαϊκό της ένδυμα, έτοιμη για την τελετή.

Τον ρώτησε γιατί δεν είναι μεταξύ των τιμωμένων και, όταν ο Διαμαντής της εξομολογήθηκε τον πραγματικό λόγο, αυτή έβγαλε την τήβεννό της και του τη φόρεσε λέγοντας ότι αυτή ήταν η σημαντικότερη μέρα της ζωής του.

Χάρη στο περιστατικό αυτό, ο Διαμαντής πληροφορήθηκε ότι μοιράστηκε με τον Μουρ μια από τις μεγαλύτερες διακρίσεις της Σχολής, το Α' βραβείο σχεδίου».

Σημαντικότερο έργο του

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Διαστάσεις: 1,75 μέτρα ύψος και 17,50 μέτρα μήκος!

67 πρόωπα: 61 υπαρκτά και 6 φανταστικά

25 τοπία από διάφορα μέρη της Κύπρου

Από την αρχική ιδέα, στον πίνακα

Κατά το διάστημα 1931-1959 ταξίδευε σε πόλεις και χωριά της Κύπρου και παρακολουθούσε τον κόρμο.
Σχεδίαζε συνεχώς πρόσωπα και λεπτομέρειες που συναντούσε στα ταξίδια αυτά.

Το 1957 παρουσίασε τα σχέδια αυτά σε έκθεση στο Λήδρα Πάλας της Λευκωσίας.

Στη συνέχεια προέκυψε η ιδέα να τα ενσωματώσει όλα σε έναν μεγάλο πίνακα.

Έκανε πολλές δοκιμές μέχρι να καταλήξει στο ότι θα ζωγράφιζε πάνω σε λινό αντί για καμβά.

Όσον αφορά τα χρώματα που χρησιμοποιούσε, έκανε επίσης πολλές δοκιμές.

Η απόφαση για το μέγεθος του τελικού πίνακα (του κάθε τελάρου - κομματιού), καθώς και η δουλειά στο μικρό εργαστήριο της οδού Ονασαργόρου (1967-1972).

Οι δοκιμές σε μινιατούρες

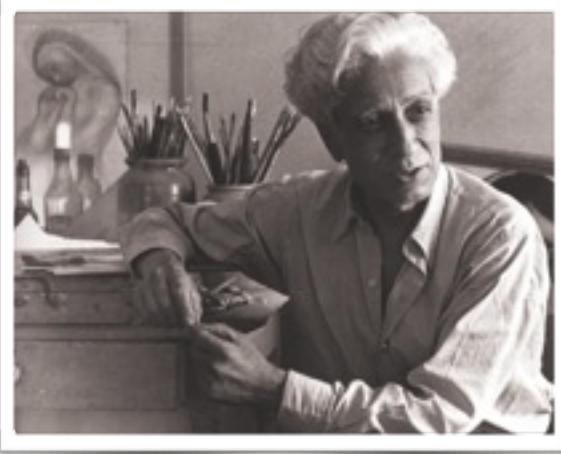
Ο Διαμαντής έκανε πολλές δοκιμές σε μινιατούρες, με χρώμα και χαρακτικά, μέχρι να καταλήξει στις 3 αποχρώσεις του πίνακα.

Μαύρο, άσπρο (τα χρώματα της κυπριακής φορεσιάς) και καφέ/ώχρα (το χρώμα της γης).

Η δημιουργία και η πρώτη έκθεση

Ζωγραφίστηκε ανάμεσα στα έτη 1967-1972...

Η πρώτη έκθεση

Το 1975 ο πίνακας εκτίθεται για πρώτη φορά στην παλιά Αρχιεπισκοπή / Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου.

Τότε ο ζωγράφος κυκλοφόρησε και την «Αφηγησή» του (βιβλίο 52 σελίδων), όπου εξηγεί βήμα προς βήμα την κατασκευή του πίνακα και παράλληλα παρουσιάζει τους ανθρώπους που τη συνθέτουν. Ο ίδιος αποκαλεί τον πίνακά του «εικόνα». Την «εικόνα» την αφιέρωσε στον Γιώργο Σεφέρη, δανειζόμενος από ένα ποίημα του ποιητή τη φράση «Ο κόσμος της Κύπρου».

Ακολουθεί η τουρκική εισβολή το 1974...

Ο πίνακας μεταφέρεται στο χωριό Άγιος Θεόδωρος.

Ο πίνακας ταξιδεύει...

... στο Λονδίνο, στην Αθήνα και καταλήγει στη Θεσσαλονίκη.

Το ζεύγος Τέλλοχλου αγοράζει τον πίνακα και το έργο
τοποθετείται στο Τελλόχλειο Ίδρυμα Τεχνών της Θεσσαλονίκης.

Όταν έχινε η αγορά του έργου, ο Διαμαντής έγραψε
μια επιστολή στην Αλίκη Τέλλοχλου, ζητώντας να τηρήσει
τη συμφωνία της, σύμφωνα με την οποία, όταν θα επικρατούσαν
οι κατάλληλες συνθήκες στην Κύπρο και θα καλυτέρευε
η κατάσταση, τότε το έργο θα επέστρεψε στην πατρίδα του...

Mall Galleries, Λονδίνο

Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα

Τελλόχλειο Ίδρυμα Τεχνών, Θεσσαλονίκη

Η επιστροφή στην πατρίδα του!

Και πράγματι!

Το έργο επέστρεψε στην πατρίδα του ύστερα από 37 χρόνια!

Αρχικά στο

Λευκωσία Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας

για 8 μήνες...

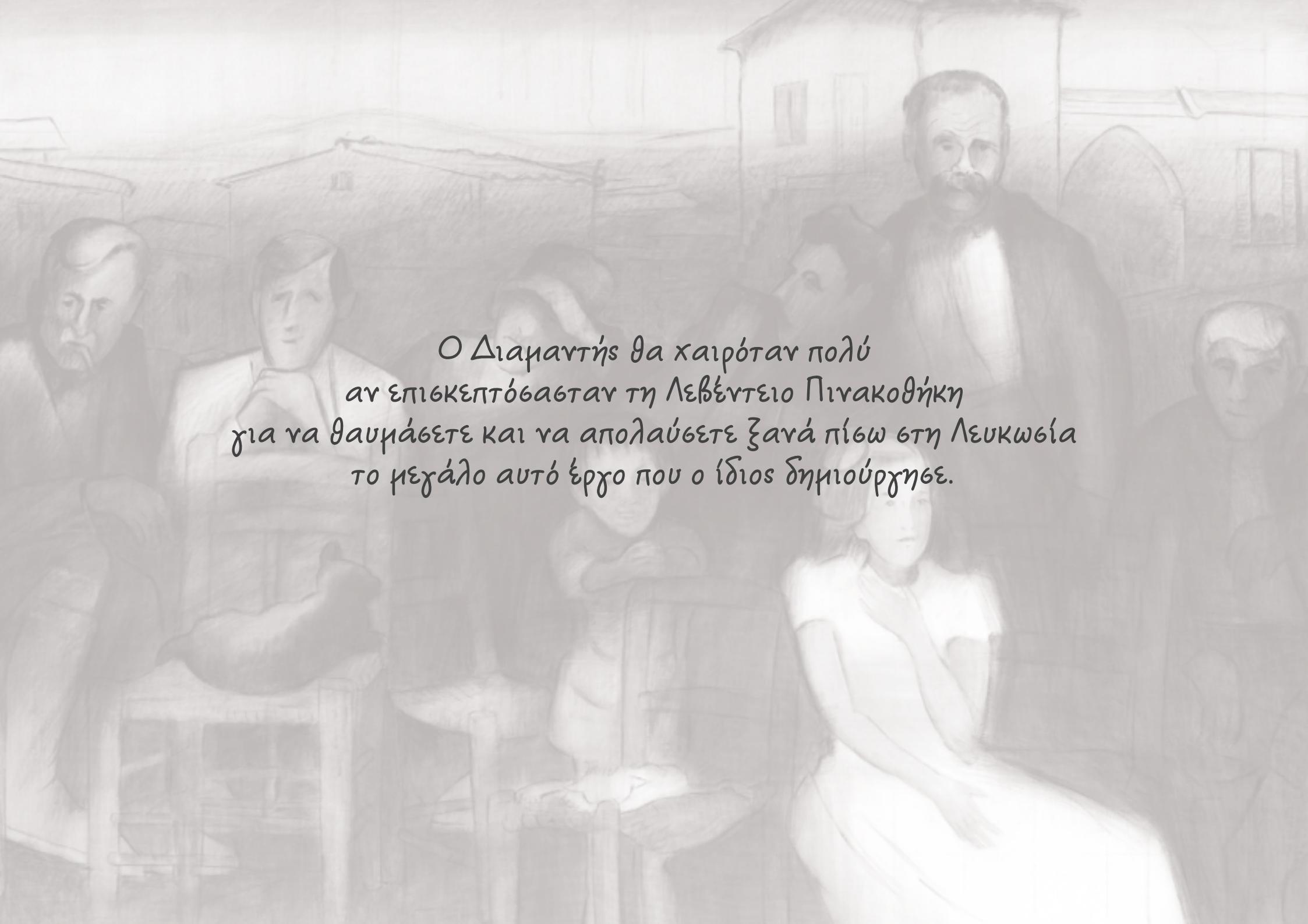

...και το 2014

στη Λευκέντειο Πινακοθήκη, όπου είναι και

ο προορισμός του για τα επόμενα 30 χρόνια.

Ο Διαμαντής θα χαιρόταν πολύ
αν επισκεπτόσασταν τη Λεβέντειο Πινακοθήκη
για να θαυμάσετε και να απολαύσετε ζαρά πίσω στη Λευκωσία
το μεγάλο αυτό έργο που ο ίδιος δημιούργησε.